

GAZETA ŁÓDZKA

Wychodzi codziennie po południu, oprócz niedziel i świąt uroczystych.

W soboty z dodatkami ilustrowanymi dla prenumeratorów. :: Egzemplarz pojedynczy 3 kop. :: Ogłoszenia „Gazeta” drukuje tylko w języku polskim

Redakcja ulica Widzewska nr. 106a (Telefonu Nr. 20-22). Administracja Przejazd nr. 1 (Telefon 20-30). Rękopisów drobnych redakcja nie zwraca. Nr. skrzynki pocztowej 570. Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów w sprawach redakcyjnych od 9 do 1 w redakcji—Widzewska 106a. i od 7 do 8 w administracji—Przejazd 1.

Filje kanteru: Zgierz, Aleksander Lach, kiosk kolportacyjny. :: Zduńska Wola, Księgarnia Welenowskiego :: Pabjanice, Biuro Dzienników, A. Wadzyńskiego, Zamkowa 23. Aleksandrów, Wł. Skoneczko.

Prenumerata w Łodzi:

Rocznie 6 rb., półrocznie 3 rb., kwartalnie 1 rb. 50 kop., miesięcznie 50 kop.
Za odnośnienie do domu 10 kop. miesięcznie.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie 7 rb. 20 kop., półrocznie rb. 3 kop. 60 kwartalnie rb. 1 kop. 80, miesięcznie 60 kop.
Zagranicą miesięcznie rb. 1.

Ogłoszenia: Nadesłane na 1 stronie 50 kop. za wiersz lub jego miejsce, wśród tekstu 60 kop., reklamy po tekście 75 kop., nekrologia 15 kop., ogłoszenia zwyczajne 10 kop. Zamiejscowe po 12 kop. za wiersz nonpareilowy. Ogłoszenia małe 1 i pół kop. za wyraz. Każde ogłoszenie najmnie 10 wyrazów.

PARK MIEJSKI

wejście od ul. Dzielnej.

W środę i w czwartek bieżącego tygodnia o godz. 8 rano nadzwyczajne poranki popularne.

CODZIENNIE KONCERTY

orkiestry W. S. O. pod dyрекcją A. SIELSKIEGO.

o programie następującym: Poniedziałki—humor w muzyce; Wtorki—operowe; Środy—operetki i wale; Czwartki—popularne, tudzież orkiestra mandolinistów; piątki—symfoniczne; soboty—rano popularne, wiecz. koncerty solistów; w niedziele i święta—rano popularno-ludowe, wiecz. koncerty dwóch orkiestr, w połączeniu z zabawą urozmaiconą. Godziny rozpoczęcia koncertów w soboty, niedziele i święta rano o godz. 8, wiecz.—o godz. 5 i pół, w dni powszednie o godz. 7 wiecz. Ceny wejścia na koncerty i zabawy 20 k., uczniowie i dzieci 10 kop. Na poranki ludowe 5 kop. zaś ucząca się młodzież—bezpłatnie.

ŁÓDŹ Płotkowska № 69 tel. 23-90. || WARSZAWA Marszałkowska 104 tel. 88-66.

Przechowywanie mebli

w składach własnych z udzielaniem pożyczek
OPAKOWANIA I PRZEPROWADZKI.

Doskonałe PAPIEROSY „LUX”
TWA-LAFERME.

Ciekawa polemika.

„Journal des Débats” i „Le Temps”, to te dzienniki, na których szpaltach znajdują odbicie poglądy i dążenia urzędowej polityki francuskiej. Przed wojną bałkańską obie gazety przy ocenie sytuacji międzynarodowych zgadzały się w zasadach, a różniły się tylko w szczegółach. W czasie wojny i teraz zaznaczyły się w nich różnice już nie szczegółów, lecz samych zasad.

„Temps” upatruje w dalszym ciągu realną siłę w kombinacji trójporozumienia, zlekka jeno wyrażając swoje niezadowolenie z anglo-niemieckich prób ugody; „Temps” jeszcze uważa za stosowne ludzi się możliwością spojenia państw bałkańskich w związek, zdalny do zachowania trójprzymierza w chwili krytycznej.

Tymczasem „Débats” już traci zaufanie do solidarności w łonie trójporozumienia, już w siłę jego nie wierzą, już wreszcie zwątpiły, by dała się utworzyć na Bałkanach jakowaś antyniemiecka potęga, złożona z elementów słowiańskich. Jednym słowem „Temps” jeszcze marzy o sojuszu ze słowiańszczyzną, gdy „Débats” z marzeniem tem się pożegnało. „Débats” też wciągnęło w swój rachunek polityczny naprawę tylko państwo rosyjskie, jako takie. I dlatego pragną oddzielenia na konferencji paryskiej, zajętej finansową likwidacją wojny, sprawy ekonomicznej od politycznej. To znaczy, że nie Francja, jak chce „Temps”, ma poprzeć polityczny interes Rosji, lecz Rosja ma pomóc Francji w jej interesie ekonomicz-

nym. Stąd wniosek oportunistyczny: lepszy jest układ na gruncie finansowym francusko-niemiecki, aniżeli na gruncie politycznym układ francusko-rosyjski.

Taki pogląd zaznacza teraz część prasy francuskiej, pogląd, który „Débats” ujmują w formę dyplomatyczną. „Temps” jednak obnaża tę formę i wprost twierdzi: że „Débats” prowadzi politykę austriacką i antysłowiańską.

Takie jest ogólne tło polemiki pomienionych gazet. Tło ciekawe, tem ciekawsze, że na niem odbija się rozłam dążeń politycznych rządu republikańskiego. Rozłam w opinii publicznej już istnieje, już nawet dość ostro zaznacza się w łbach podczas rozpraw nad projektami wojskowymi.

Przez zbliżenie się do Niemiec, Anglja usunęła ideowy fundament z pod trójporozumienia. Anglja nadto już coraz wyraźniej ostrzega Francję przed zbytniem zaawanturowaniem się w politykę agresywną i dlatego ministerjalna „Westminster Gazette” gani rząd francuski za zamiar podniesienia siły zbrojnej. Znaczący to — zdaniem polityków angielskich — że Francja powinna siedzieć cicho, ponieważ nie jej grożą Niemcy. Nie jej, więc komu?..

Ale Francja związana jest przymierzem, którego ramy coraz bardziej się rozszerzają. „Temps” chce, by przymierze francusko-rosyjskie zaznaczyło się jako siła na wszystkich polach i rozłogach. Otóż przeciwko temu właśnie powstają „Débats” i stąd piętnowane są przez „Temps” jako antysłowiańskie i austriackie.

Polemika obu pomienionych gazet może być poczytana poniekąd za oznakę, iż w sferach miarodajnych francuskich ścierają się dwa prądy. Ścierają się, więc któryś musi zwyciężyć. Ale który?..

W tej chwili oczy Europy są zwrócone na Saloniki, gdzie w tym

tygodniu ma się odbyć zjazd premierów bałkańskich. Nie będzie na nim p. Geszowa, będzie prawdopodobnie p. Danew. A co p. Danew powie pp. Pasiczowi i Venizelosowi? Jeżeli powie, że bułgarzy nie ustąpią z zajętej pozycji, że żądają zwrotu ziem, na których ich rodacy mieszkają, że żądają jednym słowem uwzględnienia nie politycznej, jak chcą serbowie, a po części i grecy, strony zatargu, lecz etnograficznej: natenczas pozostanie jedno wyjście z tego nawału spiętrzonych sprzeczności—wojna. Ale Rosja oświadcza, że nie dopuści do wojny. Więc może premierowie bałkańscy jeszcze spróbują kompromisu na gruncie petersburskim? A może zechcą się poddać pośrednictwu francusko-rosyjskiemu? To wszystko „może”.

W tej chwili jednak są tylko widoczne zabiegi rządów bałkańskich w poszukiwaniu sprzymierzeńców i pieniędzy. Francja i Rosja pieniędzy na wojnę bratobójczą nie dadzą, ale czy nie da ich trójprzymierze?

Jeżeli jednak jakimś cudem wojny da się uniknąć, to jednak nie da się powstrzymać rozlewu nienawiści plemiennych na Bałkanach.

„Temps” jeszcze uważa za wskazane ludzi się możliwościami, na które „Débats” położyły już dawno krzyżyk. I trzeba powiedzieć, niestety, że niezgoda narodów bałkańskich, zwłaszcza serbów i bułgarów, jak już osłabiła sympatje polityczne do ideologii słowiańskiej wśród anglików, tak ją obecnie osłabia wśród francuzów.

Oto, co się wylania narazie z tej ciekawej polemiki obu poważnych i w dyplomatyczną robotę wtajemniczonych organów prasy francuskiej.

O nauczanie powszechne.

Znacznie wcześniej przed postem Grabskim poruszyliśmy na łamach „Gaz. Łódzkiej” sprawę nauczania powszechnego.

Mówiliśmy wprawdzie tylko o Łodzi i nawoływali do zajęcia się tą sprawą wszystkie trzy istniejące w mieście nasze komisje szkolne, ale widocznie prawdą jest podawnemu, że „nemo propheta in urbe”, głos więc nasz przebrzmiał bez echa w Łodzi, a znalazł odgłos w... Towarzystwie pracy społecznej w Warszawie.

Wybraliśmy, może złą chwilę, albo też głos nasz jako nie wychodzący z ust „posta” nie zdołał wpłynąć na zmianę „orientacji” ogółu. Dziś jednak, gdy ta zmiana orientacji społeczeństwa naszego nastąpiła, gdy pod groźbą zejścia do poziomu jakichś narodów niekulturalnych, nie wolno nam zwlekać z zaprowadzeniem w kraju całym nauczania powszechnego, czemu nawet rząd nie przeciwdziała, ale przeciwnie, rzecz popiera pieniężnie, dziś, powtarzamy obowiązkiem wszystkich trzech komisji szkolnych w Łodzi jest sprawę wprowadzenia nauczania powszechnego u nas w Łodzi poddać gruntownym debatom, zaprosiwszy do współudziału jednostki pracujące na polu oświatowym lub w ogóle społecznym, obliczyć ilość dzieci pozostawionych corocznie za drzwiami szkoły dla braku w niej miejsca, określić liczbę potrzebnych szkół, wyliczyć coroczny przyrost dziatwy w wieku szkolnym i odpowiednio obliczyć, ile należy corocznie powiększać liczbę szkół istniejących, aby potrzeby wszystkich bez wyjątku dzieci zostały uwzględnione, wreszcie obliczyć całą reformę na pieniądze, t. j. określić ściśle koszt nauki jednego dziecka obecnie, pomnożyć przez liczbę dzieci, które będą uczęszczały do szkół w przyszłości, a otrzymany iloczyn podzielić w odpowiednim stosunku między rząd i ludność, opłacającą podatek szkolny, aby wiedzieć ile na kogo przypadnie.

Cheśmy wierzyć, że nawet łódzki magistrat projekt ten poprze i uczyni wszystkim, co będzie mógł, aby go wprowadzić w życie jaknajprędzej, już choćby ze wstydu przed gminami wiejskimi Królestwa Polskiego, a jeśli chodzi o wstyd w porównaniu z miastami, — wskażemy na Mińsk, gdzie, jak czytamy w depeszach, rada miejska postanowiła „prowadzić w miesiąc nauczanie powszechne w ciągu lat 15, wyznaczyć na ten cel rubli 65 tysięcy rocznie, żądać od skarbu zapomogi 132 tysiące rubli rocznie. Zresztą niech tylko komisje szkolne łódzkie wspólnymi siłami wezmą się do pracy, niech naśladują gminaków gub. płockiej, gdzie już w najbliższym czasie w szkołach znajdują miejsce wszystkie bez wyjątku dzieci w wieku szkolnym, a magistrat niech projektem komisji nie przeszkadza, to nie wątpimy na chwilę choćby, że i Łódź znajdzie się na łacie miast, żądających zapomogi skarbowej i mamy niezlomne przekonanie, że zadanie uwzględnione zostanie, bo wszystkim już chyba dość mocno dał się we znaki i dostatecznie uprzykrzył bandytyzm łódzki, którego podłożem obok alkoholizmu w znacznej mierze ciemnota.

Wierzymy też głęboko, że świadomość potrzeb własnych zachęci ogół najuboższych nawet mieszkańców Łodzi do gorliwego wpłacania swej części do wspólnej skatufy, gdy ogół ten będzie wiedział, że każdy ojciec znajdzie bezpłatną naukę dla dziecka swego w szkole miejskiej, że nie odepchną tego lub owego dla braku miejsca, pomimo że rodzice ostatnie swe grosze oddali na „szkolne”.

Pierwsza Lecznica lekarzy specjalistów dla przychodzących chorych

45. Piotrkowska 45 (róg Zielonej). Telef. 30-13.

Wewnętrzne i nerwowe Dr. I. SZWARCWASSER od 10 — 11 i 4½ — 5½ codziennie.
Choroby skórne i weneryczne Dr. L. PRYBULSKI. W niedziele, wtorki, czwartki, piątki od 1½—2½ a Poniedziałki, środy, soboty od 8—9 wieczór.
Choroby **dzieci** miejsce porad dla matek szczepienie ospy Dr. I. LIPSZYC codziennie od 1—2 pp.
Choroby **chirurgiczne** Dr. M. KANTOR od 2 — 3 i 7—8 wieczór codziennie.
Choroby **kobięce** Dr. M. PAPIERNY od 3 — 4 codziennie.
Choroby **oczu** Dr. B. DONCHIN Poniedziałek, wtorek, środa, czwartek od 9 — 10 rano.
Niedziela, piątek, sobota od 1 — 2 po południu.
Choroby **nosa, uszu i gardła** Dr. C. BLUM Poniedziałek, wtorek, środa, czwartek od 1—2. pp.
Piątek, sobota, niedziela od 9 — 10 rano.
Analizy krwi, wydzielin, moczu. Badanie mamek. Porada 50 kop.

Dr. med. S. Aronson

były asystent klinik berlińskich
Piotrkowska 120. Tel. 31-82.
Akuszeryja i choroby kobiece.
do 11 rano i od 4 — 6 po południu.
W niedzielę od 10—12 w poł. 1492

Dr. S. Sznittkind

Średnia № 2.
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych (kosmetyka lekarska twarzy i włosów).
Przyjmuje od 9—2, od 4 i pół do 9 w

Choroby uszu, nosa i gardła

Dr. B. Czaplicki

dyktor szpitala Anny-Marji.
Piotrkowska № 120.
Telefon 32-33.
Przyjmuje od g. 11 — 12 rano i od 5 do 6 i pół po poł.
w niedzielę i święta od 10—11 rano

Dr. med. J. Szwarcwasser

Piotrkowska 13.
Choroby wewnętrzne i nerwowe.
Specjalne: choroby, żołądka, kiszek, przeziębienia materji (cukrowa: podagra otyłość i t. d.)
Niezbedne dla diagnozy analizy chemiczne i bakterjolog. wydzielin i krwi w laboratorium własnym. Od 11—1 rano i od 5—7 i pół po południu

Dr. JELNICKI

Choroby weneryczne, skóry i dróg moczowych
ul. ANDRZEJA № 7
9—12 i 5—8, w niedzielę i święta 9—1
Telefon Nr. 170. 1404

Dr. med. Karol Rieder

Choroby dzieci
Nawrot 7. Tel. 32-42.

Dr. M. Papierny

Akuszeryja i specjalista chorób kobiecych.
Przyjmuje do 11-jej rano i od 4 i pół do 6 i pół po południu. Południowa 32
Tel: 16-55 907-12

Dr. W. DUTKIEWICZ

ZIELONA 19.
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
Przyjmuje od 8 i pół do 10 i pół i od 4 do 7 i pół wiecz. W niedzielę od 9 do 2 r. 202-11-

Laboratorium Magistra N. SCHATZA

Łódź, ul. Piotrkowska № 50.
Telefon 26-81.
Badanie krwi na syfilis.
Wszelkie analizy lekarskie i chemiczne: moczu, płwocin (gruźlicy, krwi, wydzielin dróg moczopłciowych, wody, mleka i t. d.)

Dr. L. PRYBULSKI

Ulica Południowa № 2.
Telefon № 13-59.
Choroby skórne, włosów, weneryczne, moczopłciowe i niemocy płciowej.

LECZENIE SYPHILISU EHRlich-HATA 606 (wśródrylnie) i 914.
Przyjmuje od 8—1 r. i od 4—8 pp. panie od 5—6 pp.
Dla pań oddzielna poczekalnia. 152-6

Dr. L. Klaczkin

KONSTANTYNOWSKA 11.
Syphilis, skórne, weneryczne choroby dróg moczowych.
LECZENIE SYPHILISU EHRlich-HATA 606.

Przyjmuje od 8—1 rano i od 5—8 wiecz., dla dam osobna poczekalnia od 4—5. W niedzielę i święta tylko do 1 rano.

Dr. J. Silberstrom

Zawadzka 12.
Choroby skóry, włosów i weneryczne, Kosmetyka lekarska.
Przyjmuje od 12—2 i 3—8 Panie od 4—5 (osobna poczekalnia), w niedzielę do 4 po południu

Przejazd № 8. Tel. 17-14.

Dr. Franciszek Koziolkiewicz (starszy)
mieszka obecnie Przejazd Nr. 8, front, I-e piętro. 142.
Przyjmuje od 9½ — 12 i od 6 — 8 w.

Piękną

pięć można mieć po zastosowaniu nowego **KREMU** przeciw **PIEGOM**, opaleniznie, przyszczom, wagram i liszajem. Krem ten w krótkim czasie doprowadza pięć do śnieżnej białości. Cena za słoik 50 k. i 75 kop. W celu uniknięcia naśladownictwa sprzedaż tylko w składach aptecznych **Nawrot Nr. 54 i Konstanytownska 75**. Na prowinieję wysła się po otrzymaniu 1 rb. lub 1.25, (można markami).

Demoiselle suisse,

80 ans. parl. allem. connoiss. la couture et soins de ménage, **cherche place d. b. famille près d' enfants, ou dame de compagnie chez dame ou Mr. seule.** Aussi ev. d. un magasin. Offres sous chiffre **Z. M. 14162** à l'agence de publicite' **Rudolf Mosse, Zurich.** 1491-2-1

Najlepszym środkiem, ochraniającym od zaburzeń żołądkowych, desynterji i t. p. jest kieliszek wina St. Raphael na szklanke gorącej herbaty.
Żądać wszędzie. 779

Uczelnia VII-iej klasy

gimnazjum rządowego, poszukuje kondycji na wyjazd. Wiadomość w administracji „Gazety” Przejazd 1. 4301

Do sprzedania

dom murowany piętrowy z dużym ogrodem owocowym w pow. mieście gub. Kaliskiej. Kolej i rzeka na miejscu. Własność: Łódź, Przejazd Nr. 35 m. 5.

Kuc z zaprzęgiem do sprzedania. Władzewska 106a, drukarnia.

Silne wypadanie włosów

ustaje po użyciu środków „SEBOROL” i „PIKTOL” wynalezionych przez specjalistów

W Pierwszej Rosyjskiej Lecznicy włosów.

Radykalnie niszczą łupież i wzmacniają porost nowych włosów.

„SEBOROL” używa się przy wypadaniu włosów wskutek tłustego łupieżu i we wszystkich wypadkach złego odżywienia włosów (strata normalnego połysku, kruchość włosów, rozdwanie się końców, oraz większe wypadanie i t. d.)

„PIKTOL” używa się przy wypadaniu włosów wskutek suchego łupieżu i przy swędzeniu skóry głowy.

Jako środek dezynfekcyjny usuwa łupież i mikroby. Cena dużego flakonu 2.50 k., małego flakonu 1.50 k. Przy lekkich stopniach chorób łupieżowych wystarczy przemywać głowę mydłem „DEWES” — cena 1 rb. Preparaty znajdują się w sprzedaży we wszystkich większych aptekach i składach aptecznych

Broszury „Choroby włosów i sposoby ich leczenia” opracowane przez lekarzy wysła się bezpłatnie.

Za zaliczeniem wysła się środki z laboratorium „DEWES”, Petersburg, Zagorodny prospekt № 13, oddział 25. 1476—0

Zakład Fotochemii raficznej
KLISZE
Rakietka, aparaty, aparaty, aparaty i t. p.
SZKICE RYSUNKI
z kalendarzami rocznymi
RETUSZE MASZYN
z wykończeniem efektywnym.
L. BORNENHAGEN
Telefon: 2472. ŁÓDŹ Piotrkowska 100

WAŻNE DLA LETNIKÓW
Tylko w mojej fabryce kupić można
tanie składane łózka (na 4 części) 4 rb. — kop.
z matercami tylko 1 : 30 :
składane fotele leżaki — 50 :
taboręty płócienne
hamaki, kroskiety dziecięce, krzesła, rewelkie kufry, szczotki rozmaite i t. p.
Wszystko własnego wyrobu
solidnej roboty po cenach tanich.
W. Szwarcowski
Dzielnia 34.
1928-12-7

Zarząd Eksploatacji
Łódzkich Rzeźni Miejskich
Ul. Inżynierska № 1.
Poleca skóry wołowe, krowie, cielęce, końskie suche i solone. Łój i szmalc topiony do celów technicznych. Krew suszona na nawozy sztuczne. Maczki mięso-kostna na karm dla ryb, tuczni i drobiu i trzody. Włosień tapicerski dezynfekowany w kilku wyborowych. Szczecińską suchą mokrą. Łód sztuczny po 15 kop. za pud na miejscu bez odstawy. 952—

Zarys kosmologii.

(Zebrał i streścił M. WIELKOPOLANIN.)
TWORZENIE SIĘ ŚWIATA I UKŁAD SYSTEMU PLANETARNEGO WEDŁUG POJĘĆ STAROŻYTNICH, WIEKÓW ŚRĘDNIICH I CZASÓW NOWSZYCH. : : :
WYKŁAD POPULARNY. : : : WYKŁAD POPULARNY.

Dla prenumeratorów „Gazety Łódzkiej” po 15 kop. Do nabycia w Administracji, Przejazd 1.

Lecznica Widzewska

lekarzy specjalistów dla przychodzących chorych

Główna № 51, róg Widzewskiej, tel. 30-83.

Choroby dziecięce i wewnętrzne Dr. Kerschner od 10½—12½ w południe.
Chirurgja Dr. Kaufman od 3—4½ w po połudn.
Choroby wewnętrzne i dziecięce Dr. Fried od 6—8 po południu.
Choroby kobiece i akuszeryja Dr. Szyldkret od 1—2 po południu.
Choroby weneryczne i skórne Dr. Langbard od 1½—3 po południu.
Choroby oczu Dr. Goldstein-Polak od 6—8 do południu codziennie.

— Szczepienie ospy. — Analizy krwi, wydzielin i moczu. — Badanie mamek. —
Porada 50 kop. 1033